

בש"פ 1655/15 - מדינת ישראל נגד אמיל רפאלוב

בבית המשפט העליון

בש"פ 1655/15

לפני: כבוד השופט צ' זילברטל

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: אמיל רפאלוב

בקשה חמישית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: כ"א באדר התשע"ה (12.3.2015)

בשם המבקשת: עו"ד יוסי זילברברג; עו"ד אמיר נבון; עו"ד מאיה טריגר
בשם המשיב: עו"ד אושרה פטל-רוזנברג; עו"ד גלעד ארליך

החלטה

1. בקשה חמישית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), בגדרה מבקשת המדינה כי יוארך מעצרו של המשיב בתשעים ימים החל מיום 16.3.2015, או עד למתן פסק דין בת"פ 44877-06-13 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

עובדות כתב האישום וההליכים הקודמים בעניינו של המשיב פורטו בהרחבה בהחלטות קודמות של בית משפט זה (ראו: בש"פ 4014/14 מיום 16.6.2014 ובש"פ 8260/14 מיום 14.12.2014), ועל-כן הרקע לבקשה דנא, כמו גם הדברים שכבר פורטו והוצגו בהחלטות הנזכרות, יובאו להלן רק בתמציתם.

כתב האישום

2. ביום 21.6.2013 הוגש כתב אישום נגד המשיב ונגד עופר דורי (להלן: עופר), הכולל שבעה אישומים, אשר העובדות שביסודם נחשפו בעזרת סוכן משטרה סמוי (להלן: הסוכן). באישום הראשון נטען, כי במהלך פגישה בין הסוכן למשיב, ביקש האחרון לקנות מהסוכן נפצים לצורך הפעלת מטעני חבלה מוכנים שברשותו. בהמשך, מסר הסוכן למשיב שני נפצים, ובאותו מעמד הציע המשיב לסוכן 100,000 דולר בתמורה לכך שיטמין מטען חבלה מתחת למכוניתו של איש עסקים שעמו היה מסוכסך. בגין מעשים אלה מייחס כתב האישום למשיב עבירות של סחר בנשק וקשירת קשר לביצוע חבלה בכוונה מחמירה. על-פי המתואר באישומים השני, השלישי והרביעי, בשלוש הזדמנויות שונות רכש המשיב סם מסוכן מסוג קוקאין, פעמיים מעופר ופעם אחת מאדם אחר. בכל אחד מהמקרים השתמש המשיב בסם בסמוך לאחר רכישתו, כאשר פעמיים נהג ברכבו לאחר שעשה כן. בגין מעשים אלה מייחס כתב האישום למשיב עבירות של סחר בסם מסוכן ונהיגה תחת השפעת סם. על-פי הנטען באישום החמישי, המשיב החזיק ברשותו חומר נפץ ומסר חלק ממנו לסוכן. בגדר אישום זה יוחסו למשיב עבירות של סחר בנשק והחזקת נשק. על-פי המתואר באישום השישי, המשיב פעל במשותף עם הסוכן ושוטר מוסווה לייבוא כארבעה ק"ג של סם מסוכן מסוג MDMA מהולנד לישראל. בגין מעשים אלה יוחסו למשיב עבירות של סחר בסם מסוכן וניסיון ליבוא סם מסוכן. באישום השביעי נטען, כי המשיב איים על הסוכן ועל צוות חוקרי המשטרה. בגין מעשים אלו מייחס כתב האישום למשיב עבירה של איומים.

הליכי המעצר וההליך העיקרי

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המדינה בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. ביום 15.10.2013, ולאחר שביקש מספר דחיות של הדיון בבקשה לצורך לימוד חומרי החקירה, הסכים בא-כוח המשיב להארכת מעצרו של המשיב עד תום ההליכים. יחד עם זאת, ביקש בא-כוח המשיב לשמור על הזכות לטעון טענות נוספות בהמשך, שכן טרם הספיק ללמוד את כל חומרי החקירה, נוכח היקפם הרב. בית המשפט המחוזי הורה אפוא, על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים המשפטיים נגדו.

4. משלא נסתיים משפטו של המשיב במהלך תשעת חודשי המעצר הראשונים, הגישה המבקשת בקשה להארכת מעצרו של המשיב בתשעים ימים, אשר התקבלה ביום 10.3.2014, בהסכמתו (בש"פ 1797/14, השופט י' דנציגר). משלא נסתיים משפטו של המשיב במהלך תשעים ימי המעצר הנוספים, הגישה המבקשת בקשה שניה להארכת מעצרו של המשיב. ביום 16.6.2014 האריך בית משפט זה את מעצרו של המשיב בתשעים ימים נוספים (בש"פ 4014/14, השופט א' חיות). בהחלטה צוין, כי מסוכנותו של המשיב לציבור היא גבוהה ביותר נוכח חומרת המעשים המיוחסים לו והתנהלותו באולם בית המשפט, עת השמיע המשיב איומים קשים ומפורשים כלפי השוטר המוסווה במהלך עדותו של האחרון. עוד הובהר, כי אין מקום להשוואה בין חומרת המעשים המיוחסים למשיב בשבעת האישומים לבין אלה שיוחסו לעופר, אשר הואשם במכירת הסמים באישומים השני והשלישי. עם זאת צוין, כי משפטו של המשיב אינו מתקדם בקצב משיביע רצון, וכי קשה להלום שבשנה שחלפה מאז הגשת כתב האישום התקיימו שישה דיונים בלבד ובתקופת ההארכה המבוקשת קבועים שלושה מועדי דיון ולא יותר. נקבע, כי ראוי לקבוע מועדים לשמיעת ההוכחות בתיק, על-מנת לוודא

שמשפטו של המשיב יגיע לסיומו בהקדם האפשרי.

בחלוף תשעים הימים, ומשלא נסתיים משפטו, הוגשה בקשה נוספת להארכת מעצרו של המשיב בתשעים ימים נוספים, אשר התקבלה ביום 10.9.2014, בהסכמתו (בש"פ 6077/14, השופט ע' פוגלמן). משפטו של המשיב טרם הסתיים גם לאחר תום תקופת ההארכה השלישית, והמבקשת הגישה בקשה נוספת להארכת מעצרו בתשעים ימים נוספים. בהחלטה מיום 14.12.2014 נעתר בית משפט זה לבקשת ההארכה הרביעית של המבקשת (בש"פ 8260/14, השופטת ד' ברק-ארז). בגדר ההחלטה עמד בית המשפט על המסוכנות המופלגת הנשקפת מהמשיב. יחד עם זאת, הודגש הצורך בהירתמותם של כל הנוגעים בדבר לקביעת מועדי דיון מראש, וזאת על-מנת לחתור לסיום המשפט בהקדם האפשרי. כמו כן צוין, כי יש לוודא שכלל חומרי החקירה ימסרו לבאי-כוח המשיב, וזאת בעקבות טענות שהועלו מצידם במסגרת הדיון בבקשה.

5. להשלמת התמונה יצוין, כי עופר נעצר אף הוא עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, ובחלוף תשעה חודשים הוארך מעצרו בתשעים ימים נוספים, במהלכם הוא שוחרר לחלופת מעצר שהציע. ביום 28.9.2014 הורשע עופר על-פי הודאתו בעובדותיו של כתב אישום מתוקן, במסגרת עסקת טיעון.

6. אשר להתקדמות ההליך העיקרי בתקופת הארכת המעצר הרביעית - לאחר שהמבקשת ובא-כוח המשיב ויתרו ביחד על שמיעתם של שמונה עשר עדים, נותר לשמיעה עד תביעה אחד בלבד, שלטענת המבקשת עדותו קצרה. לעת הזו קבוע דיון הוכחות ליום 2.4.2015 לסיום פרשת התביעה, ומועדים נוספים בתאריכים 14.4.2015, 29.4.2015, 30.4.2015 ו-14.6.2015 לשמיעת וסיום פרשת ההגנה. יצוין, כי בדיון שנערך ביום 23.2.2015, במהלך חקירתו הנגדית של ראש מערכת חבלה בדרום, התפרץ המשיב לחקירה שניהל בא-כוחו ופיטר אותו. בית המשפט הורה לבא-כוח המשיב לסיים את החקירה, תוך שהשהה את החלטת המשיב עד לסיומה. בהמשך, הוצא המשיב מהאולם והדיון הופסק. לאחר שיחה עימו הודיעו באי-כוחו של המשיב כי ימשיכו בחקירה.

הבקשה דנא

7. משחלפו תשעים ימים נוספים ומשפטו של המשיב טרם הגיע אל סיומו, הגישה המבקשת בקשה חמישית להארכת מעצרו, היא הבקשה העומדת בפני. בבקשתה חוזרת המדינה על טענותיה בדבר מסוכנותו הגבוהה של המשיב, אשר מיוחסת לו מעורבות עמוקה בעבירות של סחר בסמים ובנשק. נטען, כי מסוכנותו אף נלמדת מעברו הפלילי המכביד, הכולל בין היתר, הרשעות בעבירות אלימות וסמים, ומכתבי אישום נוספים שהוגשו אך לאחרונה המייחסים לו עבירות שבוצעו במהלך שהייתו במעצר - ניסיון שוחד של סוהר שמטרתו הכנסת סמים לכותלי הכלא, ושתי עבירות של איומים, האחת על סגן גונדר והשנייה על קצין בבית הסוהר הדרים. המבקשת מציינת, כי אמנם ההליך בתיק העיקרי לא התנהל בקצב ראוי, אך טוענת כי הדבר נבע בעיקר מדחייה של מועדי דיונים לבקשת באי-כוח המשיב ומהתנהלותו של המשיב במהלך הדיונים. מכל מקום, לטענתה, פרשת התביעה ופרשת ההגנה צפויות להסתיים במסגרת ההארכה המבוקשת, והתקווה היא שהתיק יתקדם באופן ממש.

8. בדיון שהתקיים בפני טען בא-כוח המשיב, כי אין להאריך את מעצרו ויש לשחררו לחלופת מעצר הדוקה, או למצער, להורות על עריכת תסקיר בעניינו, בייחוד בשים לב לחלוף הזמן. לטענתו, על אף הערכות המבקשת, התיק עתיד להתארך מעבר להערכות אלה, וזאת, בין היתר, מאחר שנודע לו על מעצר בחו"ל של מעורב נוסף בפרשה, אשר

מתנהל בעניינו הליך הסגרה לישראל. לגישתו, אם יוסגר אותו אדם, יתווספו חומרי חקירה רבים, שיביאו בהכרח להתמשכות ההליך. עוד נטען, כי עברו הפלילי של המשיב הוא מלפני 15 שנה ויותר; כי במסגרת כותלי הכלא, ובמיוחד בעת העברות המשיב לצורך התייצבותו לדיונים, אין התחשבות במצבו הרפואי, המצריך קבלת תרופות נרקוטיות מספר פעמים ביום (מה שמביא, בין היתר, להתפרצויות שאירעו במהלך הדיונים); וכי שהייתו בתקופה האחרונה בכלא מרוחק פוגעת בייצוגו ומקשה באופן משמעותי על ניהול הגנתו. כל אלה הם שיקולים שבכוחם להביא לשחרור המשיב, תוך קביעת תנאי שחרור הדוקים.

דין והכרעה

9. כידוע, בדונו בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, על בית המשפט לאזן בין הפגיעה המתמשכת בחירותו של הנאשם, טרם הרשעתו בדין, לבין האינטרס בשמירת בטחון הציבור ובניהול הליך פלילי תקין. ככלל, ככל שמתארכת תקופת המעצר, נעה המטוטלת אל עבר זכותו של הנאשם לחירות. יחד עם זאת, חלוף הזמן אינו השיקול היחיד ובמסגרת האיזון האמור, יביא בית המשפט במנין שיקוליו את משך מעצרו של הנאשם; העילות שהובילו למעצרו מלכתחילה; קצב התקדמות ההליך המשפטי בעניינו; האפשרות להשיג את מטרת המעצר באמצעות שחרור לחלופה (בש"פ 98/15 מדינת ישראל נ' שאער, פסקה 10 (2.3.2015); בש"פ 8702/14 מדינת ישראל נ' ישיב, פסקה 10 (29.12.2014); בש"פ 6687/10 מדינת ישראל נ' מוראדי, פסקה 7 (20.9.2010)). על רקע אמת המידה האמורה, לאחר שעיינתי בבקשה על נספחיה והאזנתי בקשב רב לטיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להתקבל.

10. בית משפט זה עמד בעבר על המסוכנות הרבה הנשקפת מן המשיב כפי שעולה מעובדות כתב האישום. למשיב מיוחסות עבירות חמורות ומגוונות הכוללות סחר בנשק ובסמים, ייבוא סמים בכמויות נכבדות מחו"ל ותכנון הטמנת מטען חבלה. כמו כן, לאחר מעצרו, השמיע המשיב אינשים כלפי חוקריו, וללא כל מורא נקט באינשים דומים גם בין כותלי בית המשפט, נגד השוטר המוסווה בעת עדותו. כנטען בשני כתבי אישום שהוגשו נגדו אך לאחרונה, המשיב ממשיך בהתנהלותו זו ונוקט באינשים כלפי סוהרים. באשר לעבירות הסמים המיוחסות למשיב – הלכה היא, כי בעבירות מעין אלו מעצר הוא הכלל ושחרור לחלופה מהווה חריג, וזאת לבל ימשיך הנאשם להזיק לציבור, לא-כל-שכן כאשר נלווה לכך ביצוע עבירות חמורות נוספות (בש"פ 929/15 ביטון נ' מדינת ישראל, פסקה 29 (22.2.2015); בש"פ 6813/14 מדינת ישראל נ' אלציק, פסקה 6 (22.10.2014)). לכלל זה יש משקל, אף אם אינו מכריע, גם כאשר מדובר בהארכת מעצר לאחר תום תקופת תשעת חודשי המעצר הראשונים. בענייננו, אף בעת שהייתו של המשיב במעצר, לא חדל הוא לכאורה גם ממעשים אלו, וניסה לשחד סוהר על-מנת להבריח סמים לתוך בית-הסוהר. על-כן, נראה כי לא ניתן לתת אמון במשיב שלא יחזור לסורו אם ישוחרר לחלופה, הדוקה ככל שתהא. לכל זאת יש להוסיף את משמעות עברו הפלילי, כפי שפורט בהחלטות הקודמות בעניינו של המשיב.

11. אכן, משפטו של המשיב מתארך, ונראה כי התקדמותו אינה משביעת רצון, ואף יש אפשרות כי ההארכה הנדרשת אינה האחרונה. בנוסף, יש ממש בטענות בא-כוח המשיב כי שהייתו במעצר במיקום מרוחק, אינה מסייעת בהיבט זה, ויש בכך כדי להקשות על ניהול הגנתו ולסרב את ההליך אף יותר. בעקבות מצב דברים זה, מצוי המשיב במעצר כשנה ותשעה חודשים, ואין עוררין כי מדובר בתקופה ממושכת ואף חריגה בתיקים בהיקף הקיים בענייננו, המהווה פגיעה משמעותית בחירותו, פגיעה שאף מתחזקת בהתחשב בכך שמדובר באדם הזקוק לטיפול רפואי צמוד, שלטענתו אינו מסופק כסדרו על-ידי האחראים על מעצרו. יחד עם זאת, התרשמתי כי בעת הזו בית המשפט עושה מאמצים משמעותיים על-מנת לקדם את ההליך, ואין לי אלא להצטרף להערותיהן של השופטות א' חיות וד' ברק ארז

בהחלטותיהן הקודמות בעניינו של המשיב, הנזכרות לעיל, בדבר הצורך להוסיף וחתור לסיום המשפט בהקדם האפשרי. יש לקוות, כי בתקופת ההארכה הנוכחית תסתיים, למצער, פרשת ההגנה. בהקשר זה יצוין, כי טענותיו של המשיב, באשר להתארכות ההליך בעקבות בקשת הסגרה לישראל של מעורב נוסף בפרשה, מהוות בשלב זה השערות בלבד, וככל שיתברר כי אכן מדובר בשוני משמעותי לעומת הצפי הנוכחי באשר למועד סיום ההליך, ניתן יהיה לטעון שחל שינוי המצדיק עיון חוזר במעצר, וזאת בלא שיש באמור משום נקיטת עמדה בנושא. מכל מקום, נוכח האמור לעיל, הכף נוטה להארכת מעצרו של המשיב, ואין בזמן שחלף כדי לשנות את נקודת האיזון בעניינו, זאת בשל מסוכנותו הרבה והעדר אפשרות לתת בו אמון.

12. אשר-על-כן, הבקשה מתקבלת. מעצרו של המשיב מוארך בתשעים ימים החל מיום 16.3.2015, או עד למתן פסק דין בת"פ 44877-06-13 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ד באדר התשע"ה (15.3.2015).

ש ו פ ט